

HOGE RAAD VAN FINANCIEN

AFDELING « FINANCIERINGSBEHOEFTE VAN DE OVERHEID »

ADVIES

BEGROTINGSTRAJECT TER VOORBEREIDING VAN HET
STABILITEITSPROGRAMMA 2013-2016

MAART 2013

De Leden van de Afdeling:

de Heer J. SMETS, Voorzitter

de Heer N. DE BATSELIER

de Heer J. HILGERS

de Heer P. WUNSCH

Vertegenwoordigers van de Nationale Bank van België

de Heer M. DEWATRIPONT

Vertegenwoordiger van de Minister van Financiën

de Heer J. HANSSENS

Vertegenwoordiger van de Minister van Begroting

Mevrouw W. DEMEESTER-DE MEYER

de Heer G. CLÉMER

de Heer A-M. PONCELET

de Heer S. DURIEUX

de Heer E. DEGREEF

de Heer O. HUBERT

Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering, de Regering van de Franse Gemeenschap, de Waalse Regering en de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Waarnemer:

de Heer N. HEUKEMES

Vertegenwoordiger van de Duitstalige Gemeenschap

Secretariaat:

de Heer L. BUFFEL

Mevrouw B. COPPENS

Mevrouw F. DENIL

Mevrouw D. DIDDEREN

de Heer R. SAVAGE

Mevrouw C. SPINNOY

Mevrouw E. VANALME

SYNTHESE EN AANBEVELINGEN

Dit Advies van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid kadert in de voorbereiding van het volgende Stabiliteitsprogramma 2013-2016 dat eind april 2013 zal overgemaakt worden aan de Europese Commissie. Met het oog op dit Stabiliteitsprogramma kreeg de Afdeling van de federale regering de opdracht om voor de Gezamenlijke Overheid een begrotingstraject 2013-2016 aan te bevelen, en om de criteria te preciseren die de bijdrage van Entiteit II tot de globale budgettaire saneringsinspanning kunnen bepalen.

In de discussie met betrekking tot het globale begrotingstraject vertrekt de Afdeling van de verbintenissen van het vorige Stabiliteitsprogramma (2012-2015), die grotendeels berusten op de aanbevelingen van het vorige Advies van de Afdeling van maart 2012. Deze bestonden uit een nominaal begrotingsevenwicht in 2015 en een tekortdoelstelling van -2,8% bbp in 2012. Door dit tekort terug onder de 3% bbp te brengen, kon België immers een einde stellen aan de situatie van buitensporig tekort, waarin het zich sinds december 2009 bevindt. Daardoor zou ons land tegemoetkomen aan de aanbeveling van de Ecofin-raad om vanaf 2012 uit deze situatie te geraken. Tussentijdse doelstellingen inzake tekort werden aldus achtereenvolgens vastgelegd op -2,15% bbp in 2013 en -1,1% bbp in 2014.

In haar Advies van maart 2012 kondigde de Afdeling eveneens aan dat ze het begrotingstraject zou herbekijken in het licht van de geleverde structurele inspanningen en van de groeivoorzichten: *“Indien de groeivoorzichten tot 2015 gevoelig zouden verslechteren, komt het aan de Afdeling toe om de begrotingsvoorzichten opnieuw te evalueren en om in dat geval na te gaan of het behoud van een strikt nominaal evenwicht niet neerkomt op een te restrictieve budgettaire oriëntatie (HRF, maart 2012, p. 12)”*.

Zoals uit onderstaande Tabel 1 blijkt, wordt de economische context momenteel gekenmerkt door een verslechtering van de economische groeivoorzichten voor 2013, alsook voor de volledige periode 2013-2016, ten opzichte van deze die golden in het Advies van maart 2012. Zo zou de reële economische groei, die nog ongeveer gemiddeld per jaar 1,7% bedroeg over de periode 2013-2016 in het Advies van maart 2012, teruggebracht worden tot 1,3% over dezelfde periode.

Tabel 1
Groeihypotheses in de scenario's op middellange termijn van respectievelijk maart 2012 (Advies van maart 2012) en maart 2013

	2012	2013	2014	2015	2016	Jaarl. gem. 2013-2016	Gecum. evol. 2013-2017
<u>(a) Scenario FPB maart 2012</u>							
Reële groei	0,1%	1,3%	1,7%	1,8%	2,0%	1,7%	7,0%
Potentiële groei	1,2%	1,3%	1,4%	1,5%	1,5%	1,4%	5,8%
<u>(b) Scenario FPB maart 2013</u>							
Reële groei	-0,2%	0,2%	1,5%	1,6%	1,7%	1,3%	5,1%
Potentiële groei	1,0%	1,0%	1,1%	1,2%	1,3%	1,1%	4,6%
<u>Vershil (b)-(a)</u>							
Reële groei	-0,2%	-1,0%	-0,2%	-0,3%	-0,3%	-0,5%	-1,9%
Potentiële groei	-0,2%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-1,2%

Bron: Federaal Planbureau

Het vorderingensaldo van 2012 komt uit op -3,9% bbp en, indien men de kapitaaloverdracht met betrekking tot de herkapitalisatie van Dexia niet in rekening brengt, komt het uit op -3,1% bbp. Ondanks de belangrijke budgettaire saneringsinspanning die in 2012 gerealiseerd werd (0,6% structurele inspanning en 0,8% met uitsluiting van de rentelasten), is het tekort dus licht boven de drempel gebleven van de in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten vereiste 3% bbp. Bovendien werd de door de Ecofin-raad aanbevolen structurele verbetering van gemiddeld 0,75% van het structureel vorderingensaldo per jaar over de periode 2009-2012 niet gehaald (1% totale structurele verbetering ten opzichte van 2,25% vereist).

Op basis van de projectie 2013-2018 van het Federaal Planbureau zou het tekort eveneens hoger blijven dan 3% bbp in 2013 en in de loop van de daaropvolgende jaren.

De verslechtering van de economische context voor 2013 en voor de volgende jaren werpt vanzelfsprekend de vraag op naar het budgettaire saneringstempo, in de mate dat een restrictief begrotingsbeleid ongunstige kortetermijneffecten heeft op de economie. Die manifesteren zich zeer duidelijk op het niveau van de eurozone. In België is hun invloed geringer omwille van zijn kenmerken als kleine open economie. In deze context van trage groei en zwakke werkgelegenheidsvooruitzichten in de eurozone, wordt het versterken van het groeipotentieel eveneens een prioriteit voor de regeringen van de Europese lidstaten, zoals met name de Europese groeistrategie, Europa 2020, bevestigt. In België berust deze versterking in zonderheid op een verbetering van de Belgische concurrentiepositie en op werkgelegenheidsbevorderende maatregelen.

Tegenover de negatieve invloed van de vermelde multiplicatoreffecten, staat dat eveneens rekening dient gehouden te worden met de positieve invloed op de rentelasten en op de economische groei van het door de begrotingsconsolidatie mogelijk gemaakte vertrouwensherstel van de financiële markten. Overigens vormen zowel de hoge schuldgraad als de budgettaire meerkost van de vergrijzing (geraamd op 3,9% bbp tegen 2030, met inbegrip van het effect van -0,5 % van de arbeidsmarkt- en pensioenmaatregelen die genomen zijn tijdens het conclaaf van november 2011) nog steeds specifieke risicofactoren voor de houdbaarheid van de Belgische overheidsfinanciën. Rekening houdend met de verschillende hierboven onderlijnde elementen, weerhoudt de Afdeling de volgende **principes** inzake het normatieve begrotingstraject:

- het begrotingstraject met het oog op het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 moet kaderen in de verdere gezondmaking van de overheidsfinanciën;
- in de context van de nieuwe Europese governance legt het voorgestelde traject de nadruk op de structurele begrotingssaldi (nominale vorderingensaldi gecorrigeerd voor de conjunctuur en de éénmalige maatregelen) om het structurele evenwicht en vervolgens de middellangetermijndoelstelling (MTO) te bereiken die volgens een recente herringering van de EC voor België overeenstemt met een structureel overschot van 0,75% bbp;
- het traject zou aangevuld moeten worden met een strategie ter versterking van het groeipotentieel en van de werkgelegenheid.

Het aanbevolen globale begrotingstraject

Volgens de nieuwe vooruitzichten inzake reële en potentiële groei op middellange termijn zou de verwezenlijking van de nominale begrotingsdoelstellingen van het Stabiliteitsprogramma 2012-2015 structurele inspanningen veronderstellen die over de periode 2013-2015 cumulatief 3,5% bbp bedragen. Dit zou duidelijk meer zijn dan de door het vorige Stabiliteitsprogramma vereiste inspanningen over dezelfde periode (die 2,7% bbp bedroegen), maar ook meer dan de jaarlijkse verbeteringen van het structurele saldo die door het Europese Sixpack zijn vereist.

In de huidige context van verslechterde vooruitzichten lijken de bijkomende begrotingsmaatregelen, die ingevoerd zouden moeten worden om het gecumuleerde groeiverlies te corrigeren met het oog op het bereiken van de vroeger vastgelegde nominale doelstellingen, te ambitieus. Om deze reden en in overeenstemming met de overwegingen van de Afdeling in haar vorige Advies van maart 2012 om in een verslechterde groeicontext het nominaal pad te herevalueren, werd gekozen om een nieuw normatief traject te onderzoeken met het oog op het Stabiliteitsprogramma 2013-2016, dat gericht is op de structurele budgettaire inspanningen.

Aangezien de Belgische overheidsfinanciën zich in 2013 nog in een situatie van buitensporig tekort bevinden, beveelt de Afdeling aan om een significante structurele begrotingsinspanning te verwezenlijken over de jaren 2013-2014. Deze inspanning vereist de implementatie van kwaliteitsvolle maatregelen die een verdere begrotingsconsolidatie over diezelfde periode mogelijk maken dankzij de verbetering van het primaire saldo.

Concreet gezien, dient een inspanning van 1% bbp bereikt te worden in 2013. Dit vereist het aannemen van bijkomende structurele maatregelen van ongeveer 0,6% bbp tijdens de begrotingsaanpassing, aangezien er reeds in 2013 een verbetering van het structurele vorderingensaldo van 0,4% bbp genoteerd wordt in het basisscenario van het FPB, namelijk op basis van eerder genomen beslissingen en van de verwachte daling van de rentelasten. Ook in 2014 dient globaal een begrotingsinspanning van minimum 0,6% bbp geleverd te worden.

Over de periode 2013-2014 zou de structurele verbetering aldus ten minste 1,6% bbp moeten bedragen, met een timing die een relatief kleinere begrotingsinspanning toelaat in 2014, eens de terugkeer van het tekort onder de drempel van 3% bbp bevestigd is. Het traject beoogt vervolgens de terugkeer naar het structurele evenwicht van de overheidsfinanciën in 2015, en de realisatie van de MTO (0,75% in structurele termen in 2016). De gevolgen van een dergelijk traject van terugkeer naar het structurele evenwicht worden in detail weergegeven in Tabel 2 hieronder.

Dit traject laat toe om de schuldgraad duurzaam onder de 100% te laten dalen. Opdat deze drempel niet overschreden zou worden in 2013, dienen de structurele maatregelen aangevuld te worden met niet-recurrente maatregelen die het vorderingensaldo beïnvloeden en/of met de verwezenlijking van verrichtingen 'buiten vorderingensaldo' die op exogene wijze een daling van de schuldgraad tweebrengen. De kolommen 2013(a) en 2013(b) van Tabel 2 tonen het resultaat van elk van deze respectievelijke opties; het spreekt voor zich dat een combinatie van eenmalige verrichtingen die het saldo beïnvloeden, en financiële verrichtingen die de schuld verminderen, eveneens mogelijk is.

Tabel 2
Aanbevolen normatief begrotingstraject, structureel evenwicht in 2015 en MTO in 2016 (°)(°°)

In % bbp	2012	2013 (a)	2013 (b)	2014	2015	2016
NFB bij ongewijzigd beleid	-3,9%	-3,2%	-3,2%	-3,2%	-3,1%	-3,0%
Rentelasten (EDP)	3,4%	3,3%	3,3%	3,2%	3,1%	3,1%
Primair saldo (PRSA)	-0,4%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
Structurele verbeteringen		1,0%	1,0%	0,6% (*)	1,1%	0,8%
Genormeerde structurele NFB	-2,7%	-1,7%	-1,7%	-1,1%	0,0%	0,75%
Genormeerde NFB	-3,9%	-2,15%	-2,54%	-2,1%	-0,8%	0,2%
(Genormeerde) rentelasten	3,4%	3,3%	3,3%	3,1%	3,1%	3,0%
Genormeed structureel primair saldo	0,7%	1,5%	1,5%	2,0%	3,1%	3,7%
Gecumuleerde primaire inspanning	0,0%	1,0%	0,6%	1,1%	2,2%	3,1%
Schuldgraad	99,6%	100%	100%	99,1%	96,6%	93,1%
Jaarlijks verschil, w.o.:		0,5%	0,5%	-1,0%	-2,4%	-3,5%
Endogene evolutie		0,2%	0,6%	-1,1%	-2,3%	-3,4%
Weerslagen buiten NFB		0,3%	-0,1%	0,0%	-0,1%	-0,1%

(*) Minimale structurele inspanning

(°) Het scenario 2013(a) berust op een hypothese van een toegenomen beroep op eenmalige verrichtingen, terwijl het scenario 2013(b) financiële verrichtingen op de schuld veronderstelt, allebei met het oog op het stabiliseren van de schuldgraad.

(°°) De nominale saldi 2014 en 2015 houden geen rekening met eventuele niet-recurrente maatregelen.

Wegens afrondingen kan het totaal tot op 0,1% na afwijken van de som van de bestanddelen.

Het traject vertoont een zekere continuïteit ten opzichte van het voorgaande Advies van de Afdeling van maart (identieke gecumuleerde structurele inspanningen, namelijk 2,7% bbp) en blijkt in overeenstemming te zijn met een benadering die erin bestaat om de nieuwe economische groeiverslechtingen niet te compenseren met aanvullende maatregelen.

*

*   *

Ter illustratie werd een alternatief traject onderzocht. Dit traject sluit dicht aan - al gaat het nog wat verder - bij een scenario dat zich beperkt tot het respecteren in 2014-2016 van de minimumvereisten van de procedure van Europees toezicht voor wat betreft de verhoging van het structurele saldo met ten minste 0,5% in het geval van een tekort onder de drempel van 3% bbp (namelijk buiten de EDP-procedure) en een schuldgraad boven de 60% bbp. In deze EDP context is er echter in dit stadium niets dat garandeert dat de effectieve aanbevelingen van de Europese Commissie aan België zich zullen beperken tot (of dicht aanleunen bij) de minimumeisen die opgenomen zijn in het Sixpack.

Concreet gezien, wordt dit traject gekenmerkt door een terugkeer naar het structurele evenwicht in 2016 en voorziet het vanaf 2014 en tot en met 2017 een verhoging van het structurele saldo met 0,6%. Bovendien wordt verondersteld dat de MTO bereikt wordt in 2017, dankzij een iets grotere structurele inspanning dan de voorgaande jaren (0,70%).

Tabel 3
Illustratief normatief begrotingstraject, structureel evenwicht in 2016 en MTO in 2017
(°)(°°)

In % bbp	2012	2013 (a)	2013 (b)	2014	2015	2016	2017
NFB bij ongewijzigd beleid	-3,9%	-3,2%	-3,2%	-3,2%	-3,1%	-3,0%	-2,9%
Rentelasten (EDP)	3,4%	3,3%	3,3%	3,2%	3,1%	3,1%	3,1%
Primair saldo (PRSA)	-0,4%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,2%
Structurele verbeteringen		1,00%	1,00%	0,6%	0,6%	0,6%	0,70%
Genormeerde structurele NFB	-2,7%	-1,7%	-1,7%	-1,1%	-0,5%	0,0%	0,75%
Genormeerde NFB	-3,9%	-2,15%	-2,54%	-2,1%	-1,3%	-0,5%	0,5%
(Genormeerde) rentelasten	3,4%	3,3%	3,3%	3,1%	3,1%	3,0%	2,9%
Genormeed structureel PRSA	0,7%	1,5%	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,7%
Gecumuleerde primaire inspanning	0,0%	1,0%	0,6%	1,1%	1,7%	2,4%	3,2%
Schuldgraad	99,6%	100%	100%	99,1%	97,2%	94,4%	90,6%
Jaarlijks verschil, w.o.:		0,5%	0,5%	-1,0%	-1,9%	-2,8%	-3,8%
Endogene evolutie		0,2%	0,6%	-1,1%	-1,8%	-2,8%	-3,7%
Weerslagen buiten NFB		0,3%	-0,1%	0,0%	-0,1%	-0,1%	0,0%

(°) Het scenario 2013(a) berust op een hypothese van een toegenomen beroep op eenmalige verrichtingen, terwijl het scenario 2013(b) financiële verrichtingen op de schuld veronderstelt, allebei met het oog op het stabiliseren van de schuldgraad.

(°°) De nominale saldi 2014 en 2015 houden geen rekening met eventuele niet-recurrente maatregelen.

Wegens afrondingen kan het totaal tot op 0,1% na afwijken van de som van de bestanddelen.

Tegen het einde van de periode die het volgende Stabiliteitsprogramma bestrijkt, zijnde in 2016, zouden de overheidsfinanciën in dit scenario nog een nominaal tekort optekenen van ongeveer 0,5% bbp. Het nominale begrotingsevenwicht wordt bereikt (en overschreden) in 2017, twee jaar later dan voorzien is in het Stabiliteitsprogramma van 2012.

Verdeling van het traject en bijdrage van Entiteit II tot de budgettaire inspanning

De Afdeling huldigt het principe van een evenwichtige verdeling van de budgettaire inspanningen tussen de overheidsniveaus, dat de continuïteit van de dienst van de overheidsschuld en de houdbaarheid van de overheidsfinanciën bevordert. Zij draagt op die manier bij tot de geloofwaardigheid van het begrotingsbeleid en tot het behoud van het vertrouwen van de financiële markten.

In haar Advies van maart 2012 heeft de Afdeling de terugkeer naar het begrotingsevenwicht tegen 2015 aanbevolen voor de twee entiteiten en alle subsectoren van Entiteit II waaronder elk gewest en gemeenschap en heeft zij dit nieuwe traject afhankelijk gesteld van een overdracht van lasten van Entiteit I naar Entiteit II, om een evenwichtige verdeling van de budgettaire saneringsinspanningen tussen deze beide entiteiten te waarborgen. Ter illustratie had de Afdeling berekend dat deze overdracht van lasten maximaal 1% bbp kon bedragen indien de verdeling van de begrotingsinspanningen evenredig zou zijn met het aandeel van de entiteiten in de primaire uitgaven (65/35-sleutel). Bij de beoordeling van die overdracht diende rekening gehouden te worden met de maatregelen die intussen reeds zouden genomen zijn zoals de eventuele afschaffing van de financiering van usurperende bevoegdheden en van de begroting van de fiscale uitgaven voor energiebesparing, en een eventuele onvolledige financiering van de bevoegdheden in het kader van het Institutioneel Akkoord. Bij haar algemene beleidsverklaring en meer bepaald via een begrotingsnotificatie van 30 november 2012, heeft de Regering haar wil bevestigd om te komen tot een evenwichtige verdeling van de begrotingsinspanningen en heeft ze de HRF opgedragen de criteria te operationaliseren.

Met het oog hierop heeft de Afdeling twee mogelijke zienswijzen onderzocht voor de bijdrage van Entiteit II aan de budgettaire saneringsinspanning.

De eerste zienswijze kadert in de voortzetting van de benadering die ter illustratie in het Advies van maart 2012 werd gevolgd, namelijk:

- een verdeling van de begrotingsinspanningen die voortvloeien uit het in aanmerking genomen normatieve traject. Op basis van het globale traject van een terugkeer naar het structurele evenwicht in 2015 en van de realisatie van de MTO in 2016, worden de te leveren inspanningen voor de Gezamenlijke Overheid, op basis van de middellange termijnprojecties van het Federaal Planbureau bij ongewijzigd beleid, op het vlak van het primaire saldo geraamd op 3,1% bbp tegen 2016.
- voor de verdeling van deze inspanningen, het gebruik in dit stadium van de sleutel 65/35 als referentie. Er werden door de Afdeling in het verleden andere verdeelsleutels berekend. Bovendien zouden alle sleutels evolueren in functie van de finalisering van de nieuwe Bijzondere Financieringswet. Het is aan de politieke overheden om in overleg de gepaste verdeelsleutel vast te stellen.

Volgens de 65/35-verdeelsleutel zou het gedeelte van de begrotingsanering dat naar Entiteit II zou overgedragen worden 1,1% bbp bedragen tegen 2016. Deze bijdrage van Entiteit II tot de begrotingsinspanning, met het oog op de MTO, kan gesplitst worden in twee delen.

- Enerzijds is er de inspanning die elke deelsector van Entiteit II dient te leveren om het begrotingsevenwicht te bereiken en die momenteel op 0,2% bbp geraamd kan worden door het saldo bij ongewijzigd beleid te vergelijken met de in het Stabiliteitsprogramma 2012-2015 vereiste evenwichtsdoelstelling. Er dient opgemerkt te worden dat, indien de door elke entiteit te leveren inspanningen om het evenwicht te bereiken niet volledig werden gerealiseerd in 2013, de inspanningen dienen overgedragen te worden naar de volgende jaren. Het budgettaire evenwicht van Entiteit II vereist tevens dat er voldoende aandacht wordt besteed aan het evenwicht van de lokale overheden.
- Anderzijds zou daar vanaf 2014 een bijdrage tot de realisatie van de primaire inspanning bijkomen via een lastenoverdracht van Entiteit I naar Entiteit II. Voormelde lastenoverdracht zou ongeveer 0,9% bbp vertegenwoordigen.

Een tweede zienswijze bestaat in een bijdrage van Entiteit II tot de realisatie van de MTO (0,75% structureel overschot) in 2016. In dat geval zou de bijdrage van Entiteit II tot de budgettaire consolidatie-inspanning bestaan uit de twee volgende delen : een eerste deel zijnde de budgettaire inspanning die elke deelsector van Entiteit II dient te realiseren om het evenwicht te bereiken, en die wordt geraamd op 0,2% bbp; en een tweede deel zijnde een bijdrage, vanaf 2014, tot de realisatie van de MTO die in 2016 0,26% bbp zou vertegenwoordigen indien wordt vertrokken van het principe dat zij 35% van de MTO bedraagt. In vergelijking met de vorige zienswijze betekent dit dat de inspanning van Entiteit I 0,6% bbp hoger is (op basis van de projecties van het Federaal Planbureau).

De gevolgen inzake de bijdrage van Entiteit II tot de budgettaire consolidatie-inspanning op basis van de twee onderzochte opties worden in onderstaande tabel voorgesteld.

Tabel 4
Normatief traject per Entiteit en bijdrage tot de budgettaire inspanning in % van het bbp volgens de twee onderzochte zienswijzen

	2012	2013 (a)	2013 (b)	2014	2015	2016
Genormeerd vorderingensaldo (structureel evenwicht 2015)	-3,9%	-2,15%	-2,54%	-2,1%	-0,8%	0,2%
Entiteit I	-3,5%	-2,15%	-2,54%	-2,2%	-0,9%	0,2%
Entiteit II (*)	-0,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%
<u>Bijdrage van Entiteit II tot de begrotingsinspanning</u>						
Verdeling volgens primaire inspanning (**)				0,3%	0,3%	0,3%
Bijdrage tot de MTO tegen 2016				0,09%	0,09%	0,09%
p.m. Begrotingsinspanning met oog op terugkeer naar evenwicht		0,2%	0,2%			
<u>p.m. Gecumuleerde inspanning van Entiteit II</u>						
Verdeling volgens primaire inspanning (**)		0,2%	0,2%	0,5%	0,8%	1,1%
Bijdrage tot de MTO tegen 2016		0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	0,5%

(*) De overschotten van 0,1% bbp in 2014 en 2015 die in het Stabiliteitsprogramma voorkomen, houden rekening met de electorale cyclus van de investeringsuitgaven van de lokale overheden.

(**) Volgens een sleutel 65/35

De Afdeling beveelt dringend een overleg aan tussen de verschillende overheidsniveaus om een Samenwerkingsakkoord te sluiten dat het mogelijk maakt de begrotingstrajecten van elke entiteit alsmede de bijdrage van Entiteit II tot de inspanning te bepalen, om te komen tot een coherent geheel van doelstellingen die de geconsolideerde Belgische overheidsfinanciën toelaten om de budgettaire houdbaarheid van elk overheidsniveau te waarborgen en tegelijkertijd de Europese criteria te vervullen.